

Efter den Hovedbetragtning, jeg gaaer ud fra, er der for Resten her ikke saameget Spørgsmaal om, hvad der i og for sig er det Rigtigste, hvorimod Spørgsmaalet er om at finde, hvad der, efter de øvrige Forhold, rettest sættes i Stedet for de Elementer, som skulle udtræde af Amtsrådene. Dog er det i denne Henseende egentlig kun Sædegaardseierne, om hvem der er Tale; thi Lehnbesidderne træde, efter Lovforslaget ud, uden at Noget indtræder i deres Sted; og søges der altsaa nu saadanne Eiendomsbesiddere, som efter det øvrige System passende kunne indtage Sædegaardseiernes Pladser i Amtsrådene, saa kan Udvalgets Fleertals Forslag, fra dette Synspunkt betragtet, vist ikke ansees fyldestgjørende. Man vilde saaledes udtage en enkelt Deel af et større Hele og ordne dette enkelte Led paa en Maade, som vilde komme til at staae i Disharmonie med de øvrige Bestanddele af den nuværende Communalforfatning, hvad enten man seer hen til Reglerne for Sogneforstanderskaberne eller til Amtsrådernes øvrige Sammensætning. Jeg skal endnu tillade mig den Bemærkning, at man, ved at ordne dette Forhold, maa vogte sig for udelukkende eller dog noget eensidigt at tage Hensyn til, hvad der maaskee kunde anbefale sig for enkelte Dele af Riget, navnlig for visse Egne i Jylland; thi her er Spørgsmaal om at opstille en Regel, som skal gjælde for hele Landet, og det turde vel være, at den af Udvalgets Fleertal foreslaaede Bestemmelse for mange Egne kun vilde være lidet passende.

Hvad jeg hidtil har anført, er nærmest sagt med Hensyn til Census for Valgbarheden. Men ogsaa om Betingelserne for Valgretten skal jeg tillade mig et Par Ord, hvilket Punkt her turde være af nok saamegen Bigtighed. I denne Henseende har nu en Minoritet i Udvalget, bestaaende af tvende Medlemmer, antaget, at den samme Census bør gjælde for Valgretten som for Valgbarheden, hvilken Anskuelse derimod Udvalgets Fleertal ikke har troet at kunne tiltræde, og har i den Anledning advaret imod, i en ny Lov at experimenteres med Anomalier, ligesom og Fleertallet har paaberaabt sig, at Minoritetens Mening skulde være i aabenbar Modstrid baade med

Grundloven og med et Thinget foreliggende Udkast til en ny Communallov, der, som det i Betænkningen hedder, i alt Fald er forberedt i Regjeringens Skjød. Jeg skal nu ikke med den ærede Vidfører gaae ind paa en Undersøgelse om, hvorvidt det er saa aldeles vist, at man med Hensyn til Valgretten til Communalrådene skal følge de samme Grundsatninger som ved Rigsdagsvalgene; i alt Fald mener jeg, at man ikke tør opstille denne Sætning som ganske axiomatisk, da det jo er bekendt nok, at Mange, idetmindste til en vis Grad, have en modsat Anskuelse. Men, hvad man end dommer derom, saa er det mig ikke ganske klart, hvorledes man her kommer til at tale om Strid med de Grundsatninger, der indeholdes i Grundloven, hvormed man uden Tvivl sigter til, at Grundloven ikke har nogen Valgretscensus; man synes herved at glemme, at der ifølge Forordningen 13de August 1841 med Hensyn til Sogneforstanderskaberne finder en Valgretscensus Sted, skøndt rigtignok kun en temmelig lav, ja en Valgretscensus, som Udvalgets ærede Fleertal ligeledes selv agter at bygge paa ved det Forslag, det har fremsat, og som jo netop gaaer ud paa, at Valget af de Amtsrådsmedlemmer, der skulde træde i Sædegaardseiernes Sted, middelbart skulde udgaae fra Sogneforstanderskaberne, saa at jeg ikke ret veed, hvorledes man her vil finde en aabenbar Strid med hiint Princip i Grundloven, eller om man ikke tager Noget til Indtægt, som man dog efter sit eget Forslag ikke kan holde paa. Udvalgets Fleertal paaberaaber sig ogsaa, at Minoriteten kommer i Modsigelse med et i Regjeringens Skjød ialtsald forberedt Udkast til en ny Communallov. Jeg troer ikke at feile, naar jeg antager, at der herved sigtes til det Forslag, der i denne Session er forelagt Thinget af den ærede Rigsdagsmand, der tidligere var Indenrigsminister (Ja!). Det forekommer mig, at det røber, om jeg saa maa sige, en vis Trang paa Argumenter, naar Udvalgets ærede Fleertal har fundet sig foranlediget til at henpege paa, at dette Forslag var at betragte ialtsald som forberedt i Regjeringens eget Skjød; thi det ærede Fleertal vil jo erindre, at det Forslag, hvortil der hentydes, først er fremkommet, es